

Zavod za stomatološku protetiku
 Stomatološkog fakulteta, Zagreb
 predstojnik Zavoda prof. dr M. Suvin

Korisnost nastavnog filma u nastavi stomatološke protetike

D. NIKŠIĆ

Iz svega što je dosad na ovom simpoziju rečeno, očito je, da postoji potreba, a i mogućnost, da se umjesto klasičnog oblika predavanja i u stomatološkoj protetici uvedu novi oblici nastave, pomoću kojih bi se mogli postići efikasniji rezultati.

Promatrajući probleme sa tog aspekta, ne možemo se oteti zaključku, da u uskoj vezi sa primjenom principa zornosti nastave, stoji i primjena tehničkih pomagala, pomoću kojih možemo takav princip i ostvariti. Želio bih govoriti o jednom takvom tehničkom pomagalu, o nastavnim filmovima, kojima se iz objektivnih razloga u prošlosti nije posvetila ona pažnja, koju oni sigurno zaslužuju.

Kad govorim o izvanrednoj važnosti televizije i nastavnih filmova u nastavi, ne mislim negirati vrijednost ostalih nastavnih pomagala, već želim samo istaći bogate mogućnosti, koje ta nastavna pomagala po svojoj prirodi sadrže, u većoj mjeri nego ostala.

Ako zahvatimo analizom samo jedan dio nastave iz stomatološke protetike, na primjer klasična predavanja, ubrzo ćemo uvidjeti, da je taj oblik nedovoljno efikasan, da nema dovoljno dinamike te da studenti nisu u stanju u potpunosti akceptirati materiju, koja im je pružena. Uzrok su tome, osim ostalih, vjerojatno dvije osnovne činjenice.

1. Predavanja klasičnog tipa nude studentu istovremeno materiju, koja je dvovrsna, to jest teoretske i praktičke prirode. Pri tome su teoretska objašnjenja studentu teško prihvatljiva, ukoliko nisu istovremeno potkrijepljena vizuelnim prikazom njihove primjene u praksi. Tu su ulogu za sada u velikoj mjeri preuzeli dijapozitivi, koji su ipak statičke naravi i koji ne mogu potpuno prikazati tok manuelne procedure, koja je nedjeljiv element praktičkog rada.

2. Ukoliko student ne može shvatiti primjenu teoretskih aksioma u praktičnom radu, on će izgubiti interes i za naknadna teoretska objašnjenja. Nasuprot tome, ukoliko se studentu plastično prikaže primjena teoretskih postav-

ki u praktičnom radu, njegova koncentracija i praćenje teoretskih izlaganja bit će bolji, a s time razumljivija i svaka daljnja faza praktičkog rada.

Bio sam slobodan da u samom početku svoga izlaganja, ne negirajući vrijednost ostalih nastavnih pomagala, stavim televiziju u nastavu i nastavne filmove iznad svih ostalih pomagala, radi velikih mogućnosti i bogatstva izraza, koje pri pravilnoj primjeni i vještoj režiji posjeduju. Međutim, analiziranje njihovog međusobnog odnosa vrijednosti preopširan je zadatak za ovu priliku te ću se radi toga ograničiti na tvrdnju da televizija u nastavi ima u određenim slučajevima prednost dok u drugim prilikama ta prednost pripada nastavnim filmovima. Želio bih još naglasiti da su neke prednosti nastavnog filma pred televizijom, neovisnost o vremenu i mjestu reprodukcije, izbjegavanje problema emisije in vivo te ukoliko je objekt snimanja pacijent, velika mogućnost adaptiranja slobodnom vremenu subjekta koji se snima.

Mogućnost primjene nastavnih filmova, u velikoj mjeri ovisi i o izboru tehnike. Naime, kod mnogih nastavnih filmova, izrađenih u izvjesnim slučajevima i u komercijalne svrhe, širina vrpce je 16 mm, što nije za naše prilike ekonomično. Međutim, tehnički razvoj modernog doba pružio nam je filmsku vrpcu širine SUPER 8, širinu vrpce amaterskog uskog filma, koji kvalitetnom reprodukcijom slike veličine 120 x 150 centimetara, u potpunosti zadovoljava naše potrebe, dodajući tome još i mogućnost da se primjenom raznih adaptera, omogući i paralelnu reprodukciju tona sa filmske vrpce, pomoću čega bi se moglo paralelno davati teoretsko objašnjenje filmskoj akciji. Ovakav izbor imao bi i svoje ekonomsko opravdanje, budući da bi, u budućnosti, u svrhu obnavljanja zahtijevao ne veliki angažman financijskih sredstava te bi na taj način ostavio slobodnu mogućnost češće rekonstrukcije već formiranog nastavnog filma u svrhu inkorporiranja novih tekovina znanosti i struke.

Gotovo da i nije potrebno isticati veliku vrijednost nastavnog filma u stomatološkoj protetici. Međutim, moram naglasiti da smatram idealnim oblikom onog dijela nastavne aktivnosti, koji nazivamo predavanjem, da nastavnom filmu, koji bi trebao u većini slučajeva biti vizuelni prikaz primjene teorije u praksi, prethodnica bude uvodno kratko predavanje, obogaćeno solidno pripremljenim dijapozitivima.

Sadržaj

Autor naglašava veliku važnost televizije u nastavi kao i nastavnih filmova. Ne negirajući vrijednost ostalih nastavnih pomagala, ističe bogate mogućnosti, koje televizija i nastavni filmovi po svojoj prirodi sadrže u većoj mjeri, nego ostala nastavna pomagala te ujedno upozorava na prednosti, koje donose nastavni filmovi — neovisnost o vremenu i mjestu reprodukcije te izbjegavanje problema emisije in vivo.

Summary

THE ADVANTAGES OF THE EDUCATIONAL FILMS IN PROTHETIC DENTISTRY

The author underlines the importance of the television and motion pictures for the teaching process. Not denying the merit of other teaching aids, he emphasizes the possibilities offered by the television and motion pictures, especially the advantage of the latter ones, which are independent of the time and place of projection and eliminate the difficulties of direct demonstrations.

Zusammenfassung

DER NUTZEN DES UNTERRICHTSFILMES IN DER STOMATOLOGISCHEN PROTHETIK

Der Autor unterstreicht die Bedeutung des Fernsehens sowie der Filme im Unterricht. Ohne den Wert der übrigen Unterrichtshilfsmittel herabzusetzen werden die ausgiebigen Möglichkeiten welche das Fernsehen und Unterrichtsfilme bieten, hervorgehoben. Zugleich wird auf die Vorteile welche Unterrichtsfilme in Bezug auf die Unabhängigkeit von der Zeit, Darstellungsort als auch vom Problem der Emission in vivo, nachdrücklich hingewiesen.